
[2010-24-RE](#)

CAUSA 2010-24-RE

Número de registre 312-2010. Recurs d'empara

AUTE DEL 13 D'OCTUBRE DEL 2010

BOPA núm. 60, del 20 d'octubre del 2010

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de juliol del 2010, per la representació processal de la societat Transports Daniel, SAU, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència de l'1 de desembre del 2009, dictada per la Secció Civil del Tribunal de Batlles i contra la sentència del 29 d'abril del 2010 i l'aute del 10 de juny del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i, atès que demana al Tribunal Constitucional que estimi aquest recurs i que declari que l'acomiadament del Sr. De Sousa va ser procedent, tot condemnant-lo al pagament de les costes judicials, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador, tant de la segona instància com de la instància constitucional;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

Després de demanar un informe econòmic de l'empresa a un auditor degudament autoritzat, el 27 de març del 2009, la societat Transports Daniel, SAU va acomiadar per causes objectives (article 70.2 c) de la Llei sobre el contracte de treball) el Sr. José Manuel De Sousa Laranjo.

Segon

El 9 d'abril del 2009, el Sr. José Manuel De Sousa Laranjo va presentar una demanda per acomiadament improcedent i l'1 de desembre del 2009, el Tribunal Unipersonal de la Batllia va estimar aquesta demanda i va condemnar la societat Transports Daniel, SAU a pagar al demandant la quantitat de 54.349,49 euros, juntament amb els interessos legals reportats des de la contesta a la demanda i deducció feta de les sumes de 10.779,23 euros i 5.190,00 euros que ja havia rebut en concepte de compensació econòmica i de preavis respectivament.

El Tribunal Unipersonal de la Batllia va considerar que l'informe econòmic que justificava l'acomiadament es limitava a reflectir la situació econòmica i financera de l'empresa, però no oferia propostes de solució o de millora de la situació, o no contemplava els motius pels quals la situació econòmica negativa requeria l'acomiadament efectuat i les raons per les quals no es podia superar aquesta situació amb mesures alternatives.

Tercer

La societat Transports Daniel, SAU va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 29 d'abril del 2010, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'apel·lació i va confirmar la sentència de primera instància en tots els seus punts.

Quart

La societat Transports Daniel, SAU va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que la sentència del Tribunal Superior de Justícia contenia molts errors que vulneraven el dret a la jurisdicció, així com mancances en l'argumentació fàctica i probatòria que feien que la seva motivació no estigués prou raonada i argumentada, la qual cosa suposava una vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, i que els arguments exposats eren inadequats amb la decisió final, cosa que convertia la resolució en una decisió arbitrària. Així mateix, demanava si s'havia respectat el torn en la designació del ponent, ja que en cas contrari hi podria haver una vulneració del dret a un procés substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei.

Cinquè

El 10 de juny del 2010, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions per considerar que no es constataven cap de les vulneracions adduïdes.

Sisè

L'1 de juliol del 2010, la representació processal de la societat Transports Daniel, SAU va presentar un recurs d'empara en què manifesta que la sentència del Tribunal Superior de Justícia conté errors, d'una banda no argumenta res pel que fa a l'existència o no de les causes tècniques, organitzatives i de producció al·legades i acreditades i, d'altra banda, va més enllà de la interpretació de la Llei laboral, afirmant que l'informe econòmic ha de contenir els motius pels quals l'única i imprescindible solució per tal d'esmenar la situació econòmica negativa, sigui la reducció de personal. En definitiva, aquest Tribunal decideix en base a afirmacions errònies i això fa que la seva sentència incorri en una manca manifesta de raonabilitat i de raonament de l'ordenament jurídic.

Així mateix, després de desgranar altres errors i/o omissions en relació amb les dades econòmiques que s'indiquen en l'informe econòmic (el resultat negatiu no es produeix únicament l'any 2008, l'any 2007 ja s'havia produït; la davallada de vendes s'ha incrementat en els primers mesos del 2009; la resta de despeses d'explotació ja s'havien reduït de forma molt significativa) conclou que tots aquests errors i mancances en l'argumentació fàctica i probatòria de la sentència fan que la seva motivació no sigui prou raonada i argumentada i vulneren el dret a la jurisdicció.

Pel que fa al fet que l'informe econòmic no contingui les mesures alternatives que s'haurien de prendre per tal de superar les dificultats de l'empresa, considera que si aquestes no existeixen, l'informe no les pot inventar. A més, la Llei laboral exigeix que l'informe esmentat evidenciï les causes econòmiques, tècniques i organitzatives o de producció que s'hagin al·legat al moment d'acomiadar el treballador, sense que esmenti les mesures que s'haurien de prendre per tal de solucionar els problemes de l'empresa. Afegeix que l'acomiadament de treballadors és, per si mateix, una mesura per revertir la situació i evitar la fallida de l'empresa. La Llei també exigeix que l'informe estigui realitzat per un auditor degudament autoritzat a exercir la seva professió, i tot i no existir a Andorra, una Llei sobre les auditories, aquesta part considera que la funció d'assessorament en la direcció i la gestió de les empreses no és una funció que correspongui als auditors que han de comprovar que els comptes anuals mostrin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de les societats. D'això se'n desprèn que els arguments exposats a la sentència impugnada són inadequats amb la decisió final, la qual cosa converteix la resolució en una decisió arbitrària vulneradora novament del dret a la jurisdicció.

També, esmenta que en cas que no s'hagués designat el ponent d'aquesta causa mitjançant el torn corresponent hi podria haver la vulneració del dret a un procés substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei.

Per acabar demana al Tribunal Constitucional que estimi aquest recurs i que declari que l'acomiadament del Sr. De Sousa va ser procedent, tot condemnant-lo al pagament de les costes judicials, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador, tant de la segona instància com de la instància constitucional.

Setè

El 30 de juliol del 2010, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, d'una banda perquè les resolucions objecte de recurs estan fonamentades jurídicament i que no són arbitràries, i, d'altra banda, perquè no existeix la vulneració del dret al jutge imparcial predeterminat per la llei. Per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

Pel que fa al dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, el Ministeri Fiscal reprèn el contingut de la sentència del Tribunal Superior de Justícia en què es declara que l'acomiadament ha de respectar els requisits legals de forma però també ha d'estar motivat per causes justificades. Aquest Tribunal va considerar que l'informe econòmic no compleix els requisits legals, perquè no acredita les causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció necessitant de manera peremptòria l'acomiadament d'un treballador. Així doncs, constata que les sentències objecte de recurs, quant a motivació, contenen un raonament suficient, del qual es pot desprendre que la decisió no és arbitrària.

Pel que fa al greuge de la vulneració del dret un tribunal imparcial i predeterminat per la llei, el Ministeri Fiscal destaca que la manca d'independència i de neutralitat dels magistrats s'ha de provar en cada cas concret, cosa que no fa la part demandant. Seguidament, cita els articles 14 i 15 de la Llei qualificada de la Justícia relatius al torn de designació del ponent i reprèn de manera literal la resposta del Tribunal Superior de Justícia en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions que afirma que "el torn que s'estableix cada any a l'inici de l'any judicial; i que els tres mateixos magistrats que sempre constitueixen la Sala Civil, han estat investits de jurisdicció i competència segons la legislació vigent; i que no existeix cap raó de posar-ne en dubtes d'independència i imparcialitat" i conclou que no veu cap argument pertinent que desvirtuï aquesta resposta.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2010-24-RE.

Fonaments jurídics

Primer

Si bé les resolucions de la Batllia i del Tribunal Superior de Justícia estan a bastament motivades i els escrits de les dues parts són quantitativament força substancials, aquesta causa, per aquests motius, no ha de generar llargues consideracions en seu constitucional.

Pel que fa a l'al·legació d'acord amb la qual el Tribunal Superior de Justícia hauria vulnerat el dret a la jurisdicció de la societat recurrent en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, aquesta part argumenta, essencialment, que el Tribunal Superior de Justícia va considerar equivocadament que no havia satisfet les exigències de l'article 70.2 c) de la Llei sobre el contracte de treball que regula l'acomiadament per causes objectives.

Aquest article determina les causes per les quals l'empresari pot acomiadar el treballador i, en aquest cas, es tractaria del supòsit relatiu a l'existència de la necessitat objectivament acreditada d'amortitzar llocs de treball per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

També explicita allò que cal entendre per "causes econòmiques" i especifica que la societat ha de justificar que aquesta és la finalitat perseguida "per mitjà d'un informe econòmic, realitzat per un auditor degudament autoritzat (...) que evidenciï les causes abans esmentades."

Fent referència a aquestes disposicions, la societat recurrent considera que ha satisfet de manera suficient les seves exigències. Efectivament, considera que “l’empresa havia complert amb obligació legal de fer un **informe econòmic**, realitzat per un auditor degudament autoritzat a exercir la seva professió i, al seu torn, dit informe acreditava, d’una banda, l’existència de **causes econòmiques** i, d’altra banda, l’existència de **causes tècniques, organitzatives i de producció**, les quals, al seu torn, enteníem que eren molt rellevants i suficients per procedir a l’acomiadament d’un treballador.”

En aquestes condicions, retreu al Tribunal Superior de Justícia haver decidit que l’informe econòmic “no diu res quan a les mesures que s’haurien de prendre per tal de superar les dificultats que enfronta l’empresa i particularment si s’ha de procedir a una reorganització dels llocs de treball amb acomiadament de personal” i d’haver extret d’aquesta llacuna la conseqüència que un dels motius fonamentals pel qual s’estima la demanda d’acomiadament improcedent, és perquè a l’informe econòmic no s’esmenten les mesures que s’haurien de prendre per tal de superar les dificultats empresarials. Aquest seria, doncs, l’error comés pel Tribunal Superior de Justícia del qual derivaria la vulneració del dret a la jurisdicció de la societat recurrent.

En realitat, es tracta d’una divergència d’anàlisi pel que fa a l’abast exacte de les disposicions esmentades de l’article 70.2 c) de la Llei sobre el contracte de treball.

Divergència d’anàlisi en relació amb la qual no li correspon pronunciar-se al Tribunal Constitucional. Això és així perquè, com ho declara la seva jurisprudència constant en aquest punt, el Tribunal Constitucional no és un tercer grau de jurisdicció que el convertiria en un jutge del fons. No li correspon, salvat que ultrapassi les seves funcions, interpretar i aplicar la legislació infraconstitucional, en aquesta causa, la Llei sobre el contracte de treball, per tal d’apreciar i, si fos escaient, esmenar la interpretació i l’aplicació efectuada per les jurisdiccions ordinàries exclusivament competents en la matèria.

En el moment de pronunciar-se, quan se li demana, com és el cas aquí, en relació amb el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, no ha d’aplicar els mateixos criteris que aquells utilitzats pels jutges del fons, només ha d’assegurar-se que la decisió d’aquests va respondre a les pretensions invocades, que la seva resposta no va ser materialment errònia, no fonamentada o arbitrària en el sentit de lògicament irraonable.

Aquest no és manifestament el cas amb la sentència del 29 d’abril del 2010 i l’aute del 10 de juny del mateix any del Tribunal Superior de Justícia.

Només cal referir-se a la seva fonamentació i, més concretament, al considerant VI de la sentència

esmentada. La lectura d'aquest considerant permet verificar que l'anàlisi segons la qual l'informe econòmic aportat per la societat no aconsegueix de manera satisfactòria les exigències de l'article 70.2 c) de la Llei sobre el contracte de treball, per tal com no estableix la necessitat absoluta de l'acomiadament efectuat, està argumentada de manera explícita.

Per tant, hem de concloure que les resolucions impugnades contenen un raonament suficient i no són, per consegüent, arbitràries.

Segon

Pel que fa a la vulneració del dret a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, la societat recurrent declara que "aquesta part interessava que s'esclarís si en el procés seguit en la segona instància davant d'aquest M.I. Tribunal de Justícia d'Andorra si s'havia designat mitjançant el corresponent torn al President de la Sala, el M.I. Senyor Jean Louis VUILLEMIN, tal com es regula a l'article 14 i 15 de la Llei Qualificada de la Justícia". I que "En cas contrari, entenem que podria haver-hi una vulneració al dret a un procés substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la Llei."

Aquesta formulació no aporta per si mateixa cap començament de prova i demana al Tribunal Constitucional la recerca d'uns elements que ella mateixa no està en mesura d'aportar. Aquesta demanda no pot prosperar, ja que correspon al recurrent establir la veracitat de les seves al·legacions.

Per tant, únicament a títol subsidiari, hem d'observar que el tercer considerant de l'aute del 10 de juny del 2010 del Tribunal Superior de Justícia afirma clarament que en aquesta causa res permet fer dubtar de la imparcialitat del jutge i pretendre que s'ha vulnerat el dret a un jutge predeterminat per la llei tal com l'entén la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

De tot això se'n deriva que cap de les vulneracions desenvolupades per la societat recurrent pot prosperar i que el seu recurs d'empara manca de contingut constitucional.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2010-24-RE, interposat per la representació processal de la societat Transports Daniel, SAU, contra la sentència de l'1 de desembre del 2009, dictada per la Secció Civil del Tribunal de Batlles i contra la sentència del 29 d'abril del 2010 i l'aute del 10 de juny del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per manca de contingut constitucional.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 d'octubre del 2010.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
President Vicepresident

Didier Maus Carles Viver Pi-Sunyer
Magistrat Magistrat

